

УДК 338

Шутько Є.О.¹, Жилко О.В.²

¹ студ. гр. МТЕ-110сп НУ «Запорізька політехніка»

² канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

ОСОБЛИВОСТІ СТРАХУВАННЯ В ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ

Туристичне страхування є особливим засобом господарсько-правового регулювання туристичної діяльності, спрямованим на захист усіх суб'єктів туристичної діяльності, до яких зараховують не лише туристів, туроператорів і турагентів, а й інших учасників туристичних відносин.

Попри всю важливість страхування загалом і в галузі туризму зокрема, сучасний стан розвитку ринку страхування характеризується суперечливістю, що спричинено передусім недосконалістю законодавства, а також низкою інших чинників, наприклад, недостатнім рівнем кваліфікації кадрів у страхових компаніях, зловживаннями у сфері страхових відносин як із боку страховиків, так і страхувальників, недосконалістю захисту прав споживачів страхових послуг тощо.

Суть страхування полягає в тому, що громадяни й організації заздалегідь страхують себе від несприятливих наслідків у сфері їх матеріальних та особистих нематеріальних благ через внесення грошових внесків до особливого фонду спеціалізованої організації (страховика), що надає страхові послуги, а ця організація за умови настання зазначених наслідків виплачує за рахунок коштів цього фонду страхувальнику чи іншій особі обумовлену суму.

Страхування в туризмі можна визначити як систему відносин між страховою компанією й туристом щодо захисту його життя і здоров'я та майнових інтересів у разі настання страхових випадків. Загалом сутність страхових відносин, що виникають у туристичній діяльності, – захист усіх суб'єктів туристичної діяльності, до яких зараховують не лише туристів, туроператорів і турагентів, а й інших осіб, які беруть участь у правовідносинах у сфері туризму.

Страхування туристів характеризується низкою особливостей, притаманних такому виду страхування: ризиковістю, короткостроковістю

поїздок, невизначеністю часу настання та виду страхових випадків і розміру можливого збитку, що зумовлює необхідність страхування споживачів туристичних послуг. Основні положення із страхування туристів установлено Законом про туризм. Статтею 16 цього Закону передбачено, що в разі надання туристичних послуг обов'язковим є страхування туристів (медичне та від нещасного випадку). Таке страхування здійснюють суб'єкти туристичної діяльності на підставі договорів зі страховиками.

Туристи мають право самостійно укладати договори на таке страхування. У цьому разі вони зобов'язані завчасно підтвердити туроператору чи турагенту наявність належним чином укладеного договору страхування. А вже договором страхування має бути передбачено надання медичної допомоги туристам і відшкодування їх витрат у разі настання страхового випадку безпосередньо в країні (місці) тимчасового перебування. Інформацію про умови обов'язкового страхування має бути доведено до відома туриста до укладення договору на туристичне обслуговування.

За бажанням туриста з ним може бути укладено угоду про страхування для покриття витрат, пов'язаних з анулюванням договору на туристичне обслуговування з ініціативи туриста, або угоду про страхування для покриття витрат, пов'язаних із передчасним поверненням до місця проживання в разі настання нещасного випадку або хвороби.

Туроператор також має можливість застрахувати свою відповідальність перед туристами. Безперечним є той факт, що під час подорожі турист цілком залежить від умов договору між туроператором і перевізниками або посередниками перевізників, що спричиняє обґрунтований ризик неможливості повернення туриста в разі скасування перевезень. Туристичний оператор і перевізник, як професійні учасники цих відносин, можуть самостійно розрахувати економічні ризики та страхувати свої інтереси. Натомість турист є економічно слабкою стороною у відносинах із туроператором і перевізником та не може оцінити всі ризики, пов'язані з поїздкою. Тому абсолютно марно Законом про туризм установлено, що туроператор чи турагент, який діє від імені туроператора, до укладення договору на туристичне обслуговування зобов'язаний надати споживачу туристичних послуг необхідну інформацію, зокрема, щодо порядку забезпечення туроператором обов'язкового та/або добровільного страхування туристів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Про туризм : Законі України від 15i.09.1995 рi. № 324/95 ВРi в редакції Законуi України від 18i.11.2003 рi. № 1282. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 01.11.2021i).
2. Базилевичі В. Д., Базилевичі К. С. Страховаі справа. Київ : Знанняi. 2005. 352 сi.
3. Гутко Лі. Б. Страховий ринок України: стан, проблемі розвитку та шляхи іх вирішення. Економікаі. Фінанси. Право. 2006i. № 7. С. 19i–24.